

Les bombolles virtuals

Probablement les tecnologies de la informació són neutres. Els seus usos, no. L'evolució de les tecnologies de la informació ja clàssiques –ràdio i televisió– i de les que encara anomenem noves, les xarxes, ha obert possibilitats engrescadores, però també ha donat oportunitat a riscos nous. L'oferta es fragmenta i es multiplica gairebé fins a l'infinit. Però la manera de navegar i triar dins d'aquesta oferta infinita, com la fem servir, genera problemes nous o en multiplica de vells. Sempre parlem d'un mal ús afavorit per la naturalesa mateixa de les xarxes: la possibilitat de generar opinions i informacions anònimes, sabent que l'anonimat genera il·lusió d'impunitat i que la il·lusió d'impunitat és un bon paisatge per a l'insult, la maledicència i l'astracanada. Però per a mi hi ha un risc encara més gran: la generació de bombolles virtuals on l'usuari s'envolta només d'allò que li interessa, vol sentir i li confirma les seves opcions i s'aïlla i es protegeix de tot allò que no li interessa, no vol sentir i li podria fer trontollar les seves opcions. Perd possibilitats de ser sorprès. Guanya en intemperància.

Ho diré amb exemples d'estar per casa. Si a tu t'agrada la música dels anys 80, sintonitzaràs al cotxe una

Vicenç
Villatoro

Escriptor

emissora que farà música dels anys 80, et baixaràs per als teus receptors cançons dels anys 80, estaràs subscrit a llocs que et faran arribar tota la informació sobre la música dels anys 80... i mai no tindràs ocasió de sentir una cançó dels anys 90, que no coneixes, que no has programat ni baixat, que no passen per la teva ràdio, però que potser t'agradaria, si tinguessis l'oportunitat de sentir-la. Si tu ets columbòfil o adventista o fan de Paul Auster, és probable que en les teves llistes d'amics o de seguidors o de seguits a les xarxes hi hagi un molt alt percentatge de columbòfils, adventistes o fans

“Incrustats en la bombolla del que ja coneixem, quan en sortim tot ens fa mandra”

de Paul Auster, a qui tindràs ocasió de llegir cada dia, blindat contra els qui no poden veure Paul Auster no suporten la columbòfilia o malparlen de l'advertisme. Se't donarà l'oportunitat de dir als mitjans o a la xarxa què t'interessa i t'agrada –i per tant estàs disposat a veure o a sentir–, evitant-te que t'arribi allò que no t'interessa, no t'agrada o simplement desconeixes. I acabaràs pensant que el món és més columbòfil, més adventista i més fan de Paul Auster del que de veritat és.

Les tecnologies de la informació i la comunicació et permeten més que mai instal·lar-te en una bombolla virtual de coses que et plauen, acompanyat d'altres persones a qui plauen les mateixes coses, i confondre aquesta bombolla amb el món. Impermeable a les altres bombolles, les quals ni tan sols veus. I cuirassat contra tota sorpresa, que pot ser desagradable, però que podria ser també enlluernadora. Tinc la intuïció que aquest estar envoltat permanentment d'allò que ja saps que t'agrada, que has triat tu, que t'ofereix un espai de confort i d'autoafirmació, és una de les causes per les quals els nostres joves són tan intemperants i suporten tan malament les novetats que els proposem, tot ho troben avorrit, un rotlló, una cosa que fa una mandra infinita haver de pair. Incrustats en la bombolla del que ja coneixem, quan sortim de la bombolla tot ens fa mandra, sense donar-li ni tan sols el temps necessari perquè ens agradi. No les noves tecnologies, ni les velles, sinó la seva fragmentació i dispersió i l'ús que en fem, alimenta aquestes bombolles impermeabilitzades on cadascú s'envolta del que vol i ignora el que desconeix. Si ja sé què m'agrada, per què jugar-me-la a tastar el que desconeix? D'entrada ho miro amb recel. No li dono l'oportunitat que em sedueixi. M'instal·lo en el meu menú d'hamburguesa amb patates (o el que sigui) per no tastar plats que encara no sé si m'agradaran o no. No em sembla un bon model. Primer, perquè minimitza allò que en una societat comparteix tothom, l'espai compartit, i el substitueix per una bombolla parcial. Segon, perquè quan surto de la meua bombolla estic de mal humor. Tercer, perquè em perdo moltes coses. Molts disgustos. Però també moltes alegries.